

röviden

APEH-üzemanyagárak

● Budapest (MTI)

Június 4-től a motorikus MSZ 1627 normál gázolaj APEH által elismert ára 103,90 forint literenként – tájékoztatta az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal pénteken közleményben a sajtót. A magánszemélyek jövedelemadójáról szóló törvény felhatalmazza az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatalt arra, hogy az üzemanyag árát közvétegye. Ha a magánszemély az üzemanyagot a közleményben szereplő árak szerint számolja el, nem szükséges az üzemanyagról számlát beszerezni.

Felújítják a főteret

● Szentendre (MTI)

Megkezdődtek Szentendre főterének felújítási munkálatai. Régi dokumentumok, fotók alapján a századelő hangulatát kívánják visszaállítani. Ennek érdekében a teret borító aszfaltot felszedték, és kockaköveket raknak le. A tér közepén két évszázada álló pestis-kereszt köré gömbakácfákat telepítettek, és fasort alakítanak ki a térhez vezető Dumcsa Jenő utcában.

Tárogatók világtalálkozó

● Vaja (MTI)

A milicentárium jegyében tárogatók világtalálkozót rendeznek június 30. és július 7. között a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Vaja községben, ahol a résztvevők megalkotják majd a Nemzetközi Tárogatók Szövetséget. A világtalálkozóra Amerikából és Európából csaknem 100, tárogatót játszó művészt, illetve zeneszerzőt, népzene kutatót, hangszerkészítőt, valamint zenetörténészt várnak. A résztvevők június 30. és július 3. között konferencián elevenítik fel a magyarság híres hangszerének, a II. Rákóczi Ferenc által vezetett 1703-1711-es szabadságharc jelképévé vált tárogatónak a történetét.

Gólyafalu

● Nagybajom (MTI)

A Somogy megyei Nagybajom évek óta híres a faluban fészket rakó és a környéken elsőként ide érkező gólyáiról. E hét végén hivatalosan is gólyák falujává nyilvánítják a mintegy 3 és félszer lakosú nagyközséget, ahol jelenleg 24 fészekben laknak a védett madarak. A kitüntetést egy németországi környezetvédő szervezet, az Euro-Natur adományozza a településnek, elismerve ezzel az eddigi környezetvédő munkát.

A Tisza halai

● Szarvas (MTI)

Kétnapos halászati tudományos tanácskozás kezdődött a szarvasi Haltenyésztési Kutató Intézetben. Az értekezések közt fajtakutatási, halélettani, halegészségügyi, haltenyésztési és halászatfejlesztési témájúak egyaránt szerepelnek. A szarvasi kutatóintézet jubileumi tanácskozásán szó lesz egyebek közt a balatoni angolnapuszutlásról, az utóbbi években tapasztalt kagylóvesztről, a Körös-holtágak állapotáról, a kiskörei tározó mocsárai növényzetéről, a Tisza halairól s a Ráckevei Duna-ág süllyedőállományáról is.

● A világ magyarjai Ópusztaszeren Emlékezés, harangzúgás nélkül

Felavatták a Magyarok Világszövetsége kiállítási pavilonját. (Fotó: Enyedi Zoltán)

Ópusztaszer tegnap, pénteken a világ magyarságának találkozó és emlékező helye volt. A tárogató hangjainak szívet melengető muzikájától kezdve, a katonai tiszteletadástól át a különféle műsorokig minden arra emlékeztette a jelenlétet, hogy olyan történelmi pillanat részese lehet, mely talán csak száz évenként jön össze.

Az ópusztaszeri Árpád emlékmű körül, a kegyeleti megemlékezésen a világ minden tájáról érkezett magyarok együtt énekeltek a Himnusz. Majd Rubold Ödön színművész Illyés Gyula Árpád című versét mondta el mély átéléssel. Mintha közöttünk járt volna a honalapító vezér, mintha a magyar sor nagy áramába sodort volna bennünket is a megannyi veretes verssor. („Minden elveszett, ami összetartott...”)

Csoóri Sándor költő, a Magyarok Világszövetségének elnöke mondott ünnepi beszédet. Emlékeztette a hallgatóságot arra, hogy száz éve, az ezeréves ünnepségeken egyszerre szólalt meg Magyarország minden harangja. Mert nagy idő ezer év az emberiség történetében is, nemcsak egy nemzetében. A soká-

Fönn a zászló, nincsen kas

Részmagyarok, összmagyarok és magyarok, ha nem is kötöttek fegyverszünetet, most nem hadakoznak, hanem – reméljük a legjobbakat! – konstruktívan vitatkoznak, s talán még megállapodásokra is jutnak a magyarok IV. világtalálkozásán.

Már a hét elején csordogáltak a fővárosba, közös nemzeti, szellemi és történelmi központunkba, Budapestre, határon túli testvéreink. Találkoznak egymással, és velünk. Egy kicsit már eltérő mentalitású, különböző állami mechanizmusok kerekébe tört, itt is, ott is üldözött, de „boldogulásukat mindig a rájuk gyakran nem vonatkozó – alkotmányos keretek között” kereső magyarok.

Tanácskozások, a milicentáriumot ünneplő színes események szerte az országban, itt, Ópusztaszeren is, nagyszerű. Így lehetett ez száz évvel ezelőtt is. Nyeregben sose ült férfiak nagy nehezen ellovagoltak a sörözőig, és ott jól érezték magukat.

A baj csak annyi, hogy a milicentáriumhoz, amelyet a világ magyarjainak találkozója is ünnepl, nem kapcsolódik semmilyen gazdasági, semmiféle közös politikai és szellemi program. Csattog a szélben a zászló, huj, huj, hajrá – azután semmi. Hazaballagunk, és visszailleszkedünk.

Zelei Miklós

ig zúgó harangok erre emlékeztek. Majd a pesti Hősök terén arra gondolhatott az ünneplő sokaság: reménytelibb ezer év kezdődik. A verecke álom belezuhan az első világháború lövészárkaiba, majd

Trianon szakadékába. Az ide emlékezés más mint a száz év előtti. Nem zúgnak a harangok. Két államfői pezsgős pohár sem koccant össze ennek apropóján.

Majd Németh Lászlót, az

író és gondolkodót idézte: „egy kis nemzet legjobb külpolitikája a belpolitika.” Legyünk egységesek lélekben és gondolatban. Akarat és türelem kell hozzá és kiváló személyiségek.

Végül Csoóri Sándor átadta a MVSZ kitüntetését Trogmayer Ottó múzeumigazgatónak, a régésznek, aki nemcsak megálmodója, hanem megteremtője is volt a történelmi emlékhelynek. Végül a MVSZ kegyeleti koszorúját Csoóri Sándor helyezte el.

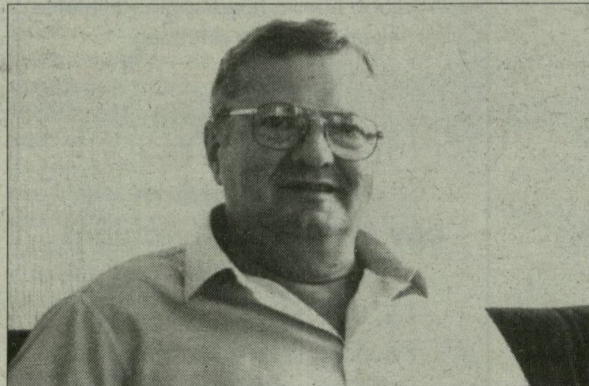
Ezután Szűrös Mátyás, az emlékbizottság elnöke örömet fejezte ki, hogy itt nyitották meg a magyarok IV. világtalálkozásán és tudóstalálkozásán. Köszöntötte Süttő Andrást, a MVSZ tiszteletbeli elnökét. Majd javasolta: a jelenlévők nyilvánítsák Ópusztaszer történelmi emlékhelyévé. (Nagy taps!)

Ezután Csete György építész megnyitotta a világ magyarságát reprezentáló önálló MVSZ kiállítási pavilont, amelyet Gyulay Endre megyés püspök Bertalan Imre, Fülöp G. Dénes, Gulácsy Lajos, dr. Pátkai Róbert, Szabó Árpád és Csihai Károly (amerikai, kárpátaljai és erdélyi) püspökökkel közösen ökumenikus szertartással megáldott és fölszentelt.

Bálint Gyula György

● Hiába élet, erő, egészség

Tejben úszó Kánaán?

Schopper János: a tavalyi támogatás egyharmada... (Fotó: Gyenes Kálmán)

Borotvaélen táncolnak az ország tejipari cégei. Egymással versenyeznek, ki tudja olcsóbban adni a tejet. A cél: bekerülni az üzletek polcaira. Az árverseny azonban nem mehet a végtelenségig, hiszen a gyártó előbb tartalékait, vagyonát éli föl, majd hitelekkel terheli le magát úgy, hogy végül nem marad más hátra: megadja magát. A Szege-dtej Rt. – évi 6,5 milliárd forintos forgalmával – éppen csak a felszínen tudja tartani magát. A nyereség minimális. Az országban mindeközben millió literekben mérik a felesleget.

Ha mézben nem is, de tejben úszó Kánaán lett az ország. Évi 200-250 millió literrel több tejet termelünk, mint amennyi a belföldi fogyasztás. Míg 1988-ban egy ember egy év alatt 200 liter tejet ivott meg, idén – a kalkulációk szerint – már csak 140 liter az „adag”.

A Szege-dtej Rt. nem is annyira a túlermelés gondjával küzd meg nap mint nap, hanem inkább az árakkal, hogy az

cég alapelve ugyanis az, hogy a térségben megtermelt minden liter tejet, évi 100 millió litert felvásárol. Ami nagyjából a szerződött mennyiségnek felel meg.

● Milyen a viszony a termelőkkel?

– A felvásárlási árakkal sosem elégedettek a gazdák, de hát ez természetes állapot, ők többet szeretnének kapni, mi kevesebbet adni – magyarázza Schopper János, a Szege-dtej Rt. vezérigazgatója. – Idén 36 forint fölött fizetünk egy liter tejet. A termelők különben nemvárt kiadások elé néztek azzal, hogy az

energiaárak mellett a takarmányárak is a csillagos égig szöktek fel, s ez utóbbira végképp nem számított senki.

● Mi lesz a felesleges tej sorsa?

– Azt a mennyiséget, amit a belföldi piac nem vesz fel, csak külföldön lehet eladni. Amihez viszont támogatás kellene, ám az nincs (egyedül a sajt után jár egy minimális szubvenció, 20 forint kilónként, a tavalyi támogatás egyharmada). Az export tehát veszteséges, ezért a kisebb cégek inkább belföldön próbálkoznak az értékesítéssel, úgy, hogy egymás árai alá ígérnek.

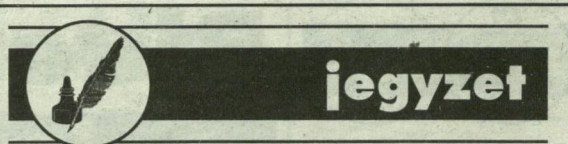
Ebben a harcban igen sokan tönkremennek. Egyes feldolgozók csak azért vállalják föl a kivitelt, hogy ne szakadjanak meg a régi kapcsolatok.

● Ezt teszi a Szege-dtej Rt. is?

– Az éves 6,5 milliárd forintos árbevételünk 20-22 százalékát teszi ki az export a már hagyományosnak nevezhető krémféher sajtból. Az irány változatlan: az arab országok. A kivitellel a kapcsolattartáson kívül azért is szükségünk van, hogy ne álljon le a makói gyár, s hogy a gazdák se hagyják abba a tejtermelést.

A Szege-dtej Rt. még egy tapodtat sem haladt előre a privatizációban. A meghirdetés legutolsó határideje április volt... Egy bizonyos, hogy a részvények 75 százalékát kárpótlási jegyekért vehetik meg a termelő és az önkormányzatok, 10 százalékát pedig a dolgozók, valamint a menedzsment. A fennmaradó 15 százalék értékesítésére egy következő felvonásban kerülhet sor, amikor is a dolgozók-nak előreláthatóan kedvezményesen ajánlják föl a részvényeket.

Fekete Klára

jegyzet

Bérbuli

Még mondja valaki, hogy nincs nekünk egy talpig becsületes kormányunk. Tudják, olyan mind a sok szemére baloldali érzelmű, amelyek csak és kizárólag a köznépek szeretne jót tenni. Amelyik nem tűri, hogy egyes kormányhivatalnokok degeszre tömjék a zsebüket, mikor a munkás (s munkanélküli), a paraszt, meg az a leéptett értelmiségi versenyt fut az alig bolygatott kukák kotorászási jogáért.

Mert bizony korábban hallatszottak oly hangok, hogy a mi kormányunk, ez a Horn vezette, talán csak szavaiban annyira közszolgálati (szakértelméről most inkább szó se essék...), de hát legújabb döntése aztán végképp meggyőzheti a kételkedőket. Mert mi is történt? Nem kevesebb, mint a kabinet megalakulása, hogy az ÁPV Rt.-nél a dolgozók átlagfizetése 1995-ben elérte a kettőszázharomzár forintot, miközben vezető hivatalnokai egy-egy másodikán jóval többet vihettek haza félmilliónál. Na, most jött erre a mi szociálisan érzékeny kormányunk, s megtiltotta, hogy ezen a pénzen az idén tovább emeljenek.

Hát nem szívet facsaró ez a gesztus? Tudom, most némely gonoszok azt harsogják, hogy ez a kiváló kormány inkább szégyellje magát, amiért eddig is túrt, hogy az állami vagyon elosztásával játszadozó, s a privatizációt ilyen agyszédítő csavarokkal végigjátszó csinovnyikok ennyit tehessenek zsebre. Más talán még azt is e kiváló kormány bűneként biggyeszi az előbbi mellé, hogy nemcsak túrt, de még végkielégítésekkel, egyéb juttatásokkal tetézte is az előbb említett (s ki tudja még hol bújkáló) hivatalnokok örömet. Úgy, hogy a köznépek meg ezerluku nadrágszjakat ajánlgattak, s fancsali ábrázattal jelentgették – jaj, emberek, az ország türelmére nagyon, de nagyon véges. S bármily furcsa, még olyan hangokat is kihallak a felháborodás zajából, miszerint elég szemtelen, mi több – gátlástalan – elosztási rend szükségeltetik az államunk háztartásában ahhoz, hogy egy szintén állami büdzséből fizetett rendőrtiszt, honvédtiszt, finánc száját bruttó harminc, meg negyvenzárval fogják be, a huszonötöt kereső pedagógusnak azt mondják, örüljön, hogy őt még nem építették le, a nyugdíjasnak meg felszálalékokat ígérjenek, össznépi nyomorra hivatkozva, amikor...

De hát kérem, itt már régen nincs amikor. Mint ahogy a tüdőben, agyban, szívből hergelődő düh miatt már a káromkodásra hajlamos mondatot sem tudjuk befejezni. Csak nézünk Pest felé, tudják oda, ahol ez a szociálisan érzékeny kormány csavargatja az ország kerekét, és forogtatja fogaink közt a kérdést: jó uraim, hát ezt ígérték? Am nem mondjuk ki már ezt sem. Hiszen pontosan tudjuk, hogy a szociálisan érzékeny urak azokat az ígéreket régen kiszórták a zsebből.

Mert hogy kellett a hely. A sokszázéves fizetéseknek, ugyebár...

Bátyi Zoltán

● Adatok a hiányról

Ketyeg a kamat

● Budapest (MTI)

A központi költségvetés május végi – privatizációs és egyszerű bevételek nélküli, GFS-szerkezeti – hiánya 91,5 milliárd forint. Májusban 51,4 milliárd forint összegű hiány keletkezett a központi költségvetésben. Mindezt László Csaba, a Pénzügyminisztérium helyettes államtitkára, szövegközlője az újságírókkal a tárca pénteki sajtótájékoztatóján.

László Csaba elmondta: az elkülönített állami pénzalapok folyó bevételei az éves előirányzatnak csaknem 40 százalékára teljesültek, míg a folyó kiadásokat tekintve az éves előirányzathoz közel 34 százalékos költséget el. Így összességében az elkülönített állami pénzalapoknál mintegy 10 milliárd forintos többlet alakult ki május végére. Az szeptember májusban 28 milliárd forint, a fogyasztási adóból 20 milliárd és a vámokból szintén 20 milliárd forint bevételhez jutott a költségvetés.

A központi költségvetés május végi hiánya 769 milliárd forint bevétel és 860,5 milliárd forint kiadás különbözeteként alakult ki. Május hónapban 138,1 milliárd forint bevétel szarmazott a központi költségvetésnek, a kiadásokra 189,5 milliárd forint fordítottak. A májusi bevétel 20 milliárd forinttal volt alacsonyabb az ez évi első négy hónap havi átlagánál. A kiadások egy hónapra eső átlagát pedig csaknem 22 milliárd forinttal haladták meg az év ötödik hónapjában. Összességében május